

«Pudair sa concentrar sin il sriver»

Ina chasa editura per la Rumantschia

■ (anr/fa) En futur vegn la lavur litterara rumantscha sustegnida a moda professionala: La Chasa Editura Rumantscha è in project comunabel da la Pro Helvetia, il chantun Grischun e la Lia Rumantscha. En collavuraziun cun la Fundaziun svizra per cultura Pro Helvetia ed il chantun Grischun vegn fundada quests dis sut l'egida da la Lia Rumantscha la «Chasa Editura Rumantscha S.r.l.» (CER). Ella vegn a sa chattar en la Reichsgasse 10, tar la Perscrutaziun da cultura grischuna. Las trais organisaziuns PH, LR e chantun sustegnan quest project durant ina fasa da svilup da trais onns cun ina contribuziun da mintgamai 60 000 francs ad onn. «La societad cun responsabladad limitada ha ina structura autonoma», ha ditg Urs Cadruvi, il secretari general da la LR glindesdi a Cuira a chaschun d'ina orientaziun dals meds da massa, «l'intenziun è dad evitar uschia che decisziuns davart il cuntegn sajan dependentas da la politica linguistica e culturala.»

En ils idioms ed en rumantsch grischun

La nova chasa editura ha tenor el en mira da promover la litteratura rumantscha cun metter a disposiziun servetschs d'ediziun professiunals e cun producir belletristica, cudeschs tematics e products da mediums parentads, sco p. ex. cudeschs auditivs. Ella vegn a garantir la colliaziun a las structuras da distribuziun generalas dal commerzi da cudeschs. «La CER vegn ad edir – tut tenor ils manuscrits inoltrads – publicaziuns en ils idioms ed en rumantsch grischun», ha menziunà il secretari general, ch'i saja previs d'edir titels d'alta qualitat, en furma da novas publicaziuns litteraras,



Las pli novas publicaziuns rumantschas en il magasin da la Lia rumantscha.

FOTO F. ANDRY

antologias e reediziuns da classichers exausts. Fin uss eri sco che Urs Cadruvi ha ditg uschia che mintga autora ed autur aveva da far praticamain tut sez, procurar per las lavurs administrativas, il marketing per sia ovra etc.: «Questas lavurs surprena uss la CER, da maniera

ch'ils auturs pon sa concentrar sin il sriver.»

«Lingua dovra litteratura per restar vitala»

Pius Knüsel, il directur da la Pro Helvetia, ha declarà pertge che l'organisaziun

sustegna la CER: «La finamira essenziala da la politica federala è da mantegnair la quadrilinguitad da la Svizra, e per restar en vita dovra ina lingua er litteratura.» Sco ch'el ha punctuà na vul dir mantegnair dentant mo conservar l'existent, «mabain era pussibilitar il nov, litteratu-

ra actuala, moderna.» E quai è tenor el pussaivel cun ina chasa editura independenta ed autonoma. Barbara Gabrielli che maina l'Uffizi da cultura dal chantun Grischun ha menziunà la lescha da linguas chantunala, la quala ha la finamira da mantegnair la trilinguitad grischuna e fortifitgar las linguas minoritaras rumantsch e talian: «Litteratura tudestga e taliana datti en masse, rumantscha dentant betg, perquai sustegna il chantun Grischun la CER.»

Direcziun e gremi editorial

Urs Cadruvi ha explitgà la structura da la nova chasa editura: Ch'ella consistia d'ina manadra u manader da fatschenta. «La piazza da 60 pertschient vegn publicada proximamain.» Ultra da bunas conuschientschas da la lingua e litteratura rumantscha sto quella persuna savair organisar bain ed avair üna gronda cumpetenzza da comunicaziun: «Quel talent dovra ella per tractar culs artists.» La direcziun tematica da la CER surpiglia il gremi editorial, il qual sa raduna a duas fin trais sedutas l'onn. Dal gremi editorial fan part Roman Caviezel, Renata Coray, Esther Krättli, Clà Riatsch ed Anita Simeon. Il scopo da la CER è da tschertgar e sustegnair sistematicamain novs talents. Ella intermediatesha lectorats, collescha las activitads d'ediziun cun instituziuns, associaziuns ed occurrenz entaifer ed ordaifer il chantun e garantisce a ses partenaris (auturs, translatur, editurs) cundiziuns da produziun, distribuziun e promoziun professiunals ed usitadas en la bransch. «Tgi che survegna l'incumbensa da stampar las publicaziuns da la CER nun è anc decis», ha ditg Cadruvi, ch'ins spetgia anc las offeras da las differentas stamparias en chantun ed ordaifer.